

SŁOWO

WILNO, Środa 16 grudnia 1931 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Zamkowa 2. Otwarta od g. 9 do 4. Telefon: Redakcji — 17-82, Administracji — 228.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal, cena pojedynczego n-ru 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA:

BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
BARANOWICZE — ul. Szeptyckiego — A. Łaszuk.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K Malinowskiego.
DUKSZY — Bufet Kolejowy
GLEBOKIE — ul. Zamkowa — W. Włodzimierz.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — Sklep tytoniowy — S. Zwierzynski.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13 — S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIŚWIEŻ — ul. Ratuszowa — Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. SWIĘCIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
SŁONIM — Księgarnia D. Lubowskiego, ul. Mickiewicza 13.
ST. SWIĘCIANY — M. Lewin—Biuro Gazetowe, ul. 3 Maja 8.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewska.
WARSZAWA — Tow. Księgarni Kol. „Ruch”

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry jednopłytowy na stronie 2-jej i 3-jej gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 gr.

Kryzys gospodarczy a kryzys nastrojów

Kryzys gospodarczy, zwłaszcza w szarugi jesiennej. Imitowany — tak, stępujący w tak ostrej formie jak dziś, przez to jednak nie zmniejsza się jego znaczenie i wartość jako czynnika przeciwdziałającego czynnikom depresji psychicznej wśród rolników.

Zagrożona wytwórczość ponosi olbrzymie straty, — szuka więc nowych dróg, przegrupowuje swe siły i środki, przystosowuje się powoli do nowych warunków. Jej ostatecznym celem jest odzyskanie zachwianej równowagi w wymianie produkowanych dóbr. Odzyskanie tej równowagi stanowi jednocześnie o końcu przesilenia. I jakkolwiek ogólna suma strat materialnych może sięgać zawrotnej wysokości, — z opóźnieniem kryzysu rozkończona się znów okres normalny i wydatnie powiększy finansowa pomoc państwową na rzecz bezrobotnych. Wprowadzono w życie przepisy, otwierające dostęp do fabryk większej ilości poszukujących pracy, przy dawnej wysokości produkcji. Społeczeństwo zostało pobudzone do inicjatywy i ofiarności. Wszędzie mamy społeczne komitety pomocy dla bezrobotnych, w dwóch kierunkach. Bezrobocie i wogóle trudności zarobkowania wytwarzają atmosferę podniecenia. Z drugiej strony brak odporności w społeczeństwie przeciwko przewlekłemu działaniu czynników i warunków niesprzyjających pograża ludność w stan apatii. Pierwsze dotyczy w dużej mierze warstw sprzedających pracę własną i mięśni i mózgow, drugie — warstw rzucających na rynek owoce tej pracy. Trudniejszą jest analiza nastrojów w warstwach, które produkują, nie przez agentów socjalistycznych i ko-

muścił się do tych należą naprzykład drobni rolnicy. Pauperyzacja im szersze koła zatacza, im trudniejsze są warunki egzystencji, tem prędzej prowadzi do zorganizowanej walki o byt, która, tak czy inaczej, zawsze jest wykorzystywana dla celów politycznych. Z dnia na dzień, przerwy, jednostajna szaruga jesenna, pozbawiona promieni słońca, z sytuacji i jej powagi, winny zwarta pozbawia energii, inicjatywy i przedsiębiorczości, działa jak zastrzyk nasenny. A sny? Sny zwątpienia, nie przez agentów socjalistycznych i ko-

Zależnie od tego, w jakiej płaszczyźnie odbywają się przemiany w nastrojach psychicznych mas zarysowują się kierunki tych przemian. Pierwszy z tych nazywanych wojennymi, agresywnymi, — drugi zaś bestorowym. Trzeba oddać sprawiedliwość obecnemu rządowi, że przewidział zawnastawienie i poważnie liczył się z rozważaniem skutkami kryzysu gospodarczego.

W styczniu roku bieżącego rząd podjął się akcji zwężenia rozpiętości między cenami wyrobów przemysłowych a produktami rolnymi. Już zgóry przewidzieć można było, że akcja ta da wyniki dodatnie o tyle, o ile zamierzone zwężenie rozpiętości mieści się w ramach koniunktury gospodarczych — bez nacisku i nawet bez inicjatywy ze strony władz administracyjnych. Tem niemniej, zabieg rządowy w tym zakresie miał wyjątkowo duże znaczenie: przyspieszył proces naturalny, zmuszając opornych i ociągających się przemysłowców do zastanowienia się nad sytuacją. Z drugiej strony poważną rolę odegrają tu intencje. Chodziło o przełamanie nastrojów depresji i zwrócenie uwagi społeczeństwa rolniczego na to, że zmniejszenie jego zdolności nabywczej może być, choć częściowo, wyrównane przez spadek cen wyrobów nabywanych przez rolnictwo. Było to, powiedzmy obrazowo, imitowanym promieniem słonecznym, który rozświetlił horyzont spowity mrokami

czuć różnych przepowiadni, od wpróżnienia podatków od kominów do rozpoczęcia wojny światowej. Wszystko to mieści się w niezłomnej pewnością, którą tak wyraziście odzwierciedla biurokratycznie: „budzie niejaką pieramięna”. Uważano, że te ostatnie nastroje łatwo można byłoby wykorzystać w celach dla rolnictwa bardzo pożądanym. Należy im tylko nadać potrzebny kierunek. Należy urobić wśród ludu pewność, że zmiana będzie i musi być, ale tylko na lepsze. Możliwym to jest tylko wówczas, gdy czynniki rządowe większą zwrócą uwagę na konieczność zabezpieczenia rolnictwu właściwych warunków dla przetrwania kryzysu gospodarczego. Pisałem o tem w poprzednim artykule „Dajcie nam choć pierdyśkę” — nie będę więc powtarzał się.

Z. Harski.

POSIEDZENIE IZBY POSELSKIEJ SILVA RERUM

PAŃSTWOWY PODATEK PRZEMYSŁOWY

WARSZAWA, PAT. — Marszałek, otwierając 40-te posiedzenie Sejmu, zakomunikował, że od ministra skarbu otrzymał zamknięcie rachunków państwowych za rok 1929 — 1930. Odesłano je do komisji budżetowej. Z kolei Izba przystąpiła do sprawozdania komisji skarbowej o rządowym projekcie ustawy w sprawie zmiany ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Referent pos. Wartalski podkreślił, że nowa la zawiera znaczne ulgi, wprowadzono mianowicie duże zniżki stawek podatkowych, które, z chwilą gdy będą wprowadzone w życie, wyniosą prawie połowę ciężaru podatkowego. Wprowadzenie ich w życie ma nastąpić stopniowo. Ponadto mówca przewiduje w szerokim zakresie ulgi podatkowe, które będą mogły udzielić Ministerstwo Skarbu.

PRZEMÓWIENIE MIN. ZAWADZKIEGO

Po godzinie 4 po południu obrady Sejmu toczyły się dalej nad nowelizacją podatku przemysłowego. Następnie zabrał głos wiceminister skarbu p. Zawadzki. Minister na wstępie zaznaczył, że nasz system podatkowy jest systemem podatkowym, dla którego jednak momentem obecnym nie jest odpowiedni. Popieranie obecnej reformy usunąć ją najuczciwiejsze strony tego podatku. Do najbardziej szkodliwych stron minister zalicza trzy: po pierwsze, że podatek obrotowy był tak uciążliwy dlatego, że uderzał w życie gospodarcze w chwili najbardziej drażliwej, tj. w chwili obrotu gospodarczego, krepując ten bród, drugą ujemną stroną była niemożliwość przystosowania go do przychodu. Nie było żadnej proporcjonalności między podatkami w dotychczasowej formie, a przychodem płatników. Trzecią ujemną stroną była trudność uchwycenia obrotu płatników, starcia i trudności zarówno dla urzędników skarbowych, jak i dla płatników. Te ujemne strony podatku obrotowego zostały stały przez obecną nowelę w znacznym stopniu złagodzone. Nastąpiła przedewszystkiem zniżka stawek podatkowych. Ze zniżek tych korzystać będą poszczególne gałęzie życia gospodarczego, w zależności od tego, jak się ma ich obrót do przychodu. Ulgi te są bardzo poważne, bo zmniejszają podatek dla handlu hurtowego z 1 do pół proc., co za rok będzie przeprowadzone dla handlu detalicznego — z 2 proc. do 1 proc. Dalej dla przemiosł (zakr. do 1 proc.). Węz to są ulgi znaczne. Bynajmniej nie są stosowane do wielkich przedsiębiorstw wielkiego kapitału. Następnie, ryczałt przynosił drobnym przedsiębiorstwom ulgi. Natomiast stojmy na stanowisku, że przedsiębiorstwa większe — czy to przemysłowe, czy handlowe — muszą prowadzić prawidłowo księgi. Zwolnienie od tego obowiązku byłoby uprzywilejowaniem niesumiennej konkurencji. Aby ułatwić prowadzenie ksiąg przedsiębiorstwom średniej wielkości, Ministerstwo Skarbu opracowało projekt upro-

szczenia księgowości, który jest prawie ukończony. Kończąc swe obszernie przemówienie, minister podnosi, że zbiegiem okoliczności rząd przedstawił tę ustawę w chwili, kiedy w innych państwach następuje znaczny wzrost obciążenia, ponieważ wskutek nieostrożnej polityki budżetowej znalazły się one w ciężkiej sytuacji.

Po przemówieniu p. wiceministra Zawadzkiego przystąpiono do głosowania. Ustawa przesyła w brzmieniu komisji. Przy głosowaniu nad całością ustawy powstał również Klub Narodowy, co BBWR przywitał oklaskami. Z kolei przyjęto 5 rezolucyj posła Rottenstreicha.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji skarbowej w sprawie zmiany ustawy z roku 1926 o podatku od lokali.

PODATEK OD LOKALI, ZAJĘĆ ZAWODOWYCH I NIEMUCHOMOŚCI.

Referent poseł Czernichowski (BB) oświadczył, że podwyżka podatku od lokali pozostaje w ścisłym związku z akcją budowlaną. W głosowaniu ustawę przyjęto bez zmian w 2-m i 3-m czytaniu.

Następnie poseł Wiślicki (BB) zreferował projekt ustawy o specjalnym podatku od nieruchomości zajęć zawodowych. Ustawa ta jest ustawą kryzysową. Pociąga do świadczeń podatkowych rentjów, pisarzy hipotecznych i komorników. Komisja poczyniła w ustawie wiele poprawek. Ustawę przyjęto w drugim i trzecim czytaniu według wniosków komisji.

Następnie poseł Psarski (BB) zreferował łącznie dwa rządowe projekty ustaw, nowelizujących dotychczasowe przepisy w sprawie wymiaru i poboru państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich i od nieruchomości w gminach wiejskich. Referent stwierdza, że wniesione przedłożenie rządowe zawiera konkretne przepisy: a) podwyższenie stawki podatkowej 7 proc. na 10 proc., b) zwolnienie na dodatkowe zmiany, c) zezwolenie Ministerstwa Skarbu na przełanie jego uprawnień w zakresie ulg podatkowych na podległe mu władze skarbowe, d) zniesienie dodatkowego wynagrodzenia związków komunalnych za wymiar i pobór tego podatku z 5 proc. na 4 proc. sum pobieranych.

Następnie poseł Swieżawski (BB) zreferował ustawę o podatku od energii elektrycznej, którą to ustawę przyjęto w 2-m i 3-m czytaniu. Następnie posiedzenie wyznaczono na piątek, na godzinę 4 po południu.

Pogrzeb Kamila Mackiewicza

WARSZAWA, PAT. — 15 grudnia tarz. Trumnę ze zwłokami artysty odarano odbył się pogrzeb s. p. Kamila Mackiewicza, znanego artysty malarza i karykaturzysty. Po nabożeństwie żałobnym w kaplicy Powązkowskiej nastąpiło wyprowadzenie zwłok na cmentarz. Trumnę ze zwłokami artysty odarano odbył się pogrzeb s. p. Kamila Mackiewicza, znanego artysty malarza i karykaturzysty. Po nabożeństwie żałobnym w kaplicy Powązkowskiej nastąpiło wyprowadzenie zwłok na cmentarz.

Przywódcy Centrolewu przed Sądem

PRZEMÓWIENIE PROKURATORA RAUZE

WARSZAWA, 15,12 (tel. własny). — Dziś o godzinie 10 min. 30 przemawiał prokurator Rauze. Na czas przemówień strona Prezes Sądu Okręgowego wprowadził specjalne obostrzenia, specjalne sprawdzanie biletów, oraz napisy głoszące, że sala będzie zamknięta w czasie rozprawy i wchodzić i wychodzić nie wolno, jedynie w przerwach. Prokurator Rauze w swej mowie oświadczył: Narod szczęśliwy niema historii. Paradoxiem ten ma uzasadnienie, bo historia, to dzieje wojen i przewrotów.

Dalej mówi o Witosie. Wincenty Witos dnia 28 października 1931 r. oświadczył, że trzeba z rządem dyktatury skończyć, a jednocześnie obruszał się „mnie, który zamierzal tylko dokonać zamachu, sądzą, a tego, który zamachu dokonał wielbią”. Ale tak już jest, kto w rewolucji zwyciężył nie tylko nie ulega karze, ale jest wieńczony w wawrzyny. Dalej oskarżył publicznie daję obszerny rys historyczny idei państwowej od czasów średniowiecza począwszy i przechodzi do dziejów Polski. Wykazuje, jak ideaja przetrzona w swawole doprowadza do zguby i surowego wyroku dziejowego. Mówca przedszedłszy do dziejów Polski odrodzonej dowo-

pująca kraj”. Tam, prócz Liebermana i Pragiera, działał również Ciołkosz, z ramienia „Piasta” działał Witos i Kiernik, z ramienia „Wyzwolenia” oskarżony Putek. Od czasu do czasu występował również w parlamencie Barlicki. Następnie prokurator Rauze mówi o działaniach oskarżonych na terenie. Prkurator zwraca się do ławy oskarżonych: „Czy Panom tak bardzo przeszkadzał s. p. Sławomir Czerwiński, żeście mu musieli uchwalić wotum nieufności? A potem sprawa Prystora. Mówiono tu szeroko o Kasach Chorych. Było zwalnianie stronników PPS z Kas Chorych, jak tu mówiono „odswanano od żłobu”. Wtedy postanowiono obalić Pystora, powołując interes Państwa w interesem partji. Świadek Bartel oświadczył tu też „osobście powiedziałem wówczas członkom PPS, że obalając Prystora, obalalię mnie”.

Dalej mówi Prokurator: — Prócz akcji agitacyjnej prowadzona była i akcja destrukcyjna, mająca na celu rozbrojenie, wprowadzenie dezorganizacji w szeregi wojska i policji. Tu Prokurator odczytuje odczytuje pod tytułem „Robotnicy do policjantów”.

Dalej mówi o tem, że konstytucja republikańskie powstawały naogół pod hasłem walki z monarchją, stąd dążenie ich do obalenia tej władzy. U nas przeciwnie. Tu Prokurator Rauze zaczyna mówić o historii Polski przedrozbirowej, o rozbiarach i potem o obecnej sytuacji. Obecnie — mówi — obserwujemy powrót do idei silnej władzy nie tylko u nas, lecz na całym świecie. Prezydent zwyciężył monarchę. Jest jednak piastu nem najwyższym władzy państwowej. Prezydent Rzeczypospolitej jest jednak dla p. Ciołkosza, tak, jak go określał w swoich dowcipach „Prezydent”. Na rynku Kleparskim, na tym krakowskim Kerelaku, znieważono Prezydenta z całą świadomością, jak stwierdził Andrzej Strug tutaj na sali.

Prokurator przechodzi następnie do odmawiania oblicza prasy opozycyjnej, oraz prowadzonej tam w tej prasie na szeroką skalę agitacji. Nie oszczędzono nikogo, a więc na wywołano do „marszu na karanie”, dalej na wywołano do zwycięstwa, walki, do marszu na bój, zapewniano, że przez wieś i miasto idzie płomień buntu, w którym spłoną nieprawości, zapewniano, że uczyniono wszystko, by usunąć rządzący dyktatorskie, czas niedomówień miął, milczący stają się tchórzami, czas skończyć z takimi powiędzeniami. To są hasła, propagowane przez prasę oskarżonych.

Prokurator Rauze nie skończył swego przemówienia. Dalszy ciąg jutro.

— Świat (Nr. 50) podkreślając wielkie znaczenie propagandowego tygodnia powieści polskiej, z uznaniem mówi o ciekawym pomysle udzielania przez autorów swych autografów, kupującą książki.

Autorzy polscy, jak K. Makuszyński, Wacław Sieroszewski, Piotr Chojnowski, J. Kosowski, M. Dąbrowska, F. Goetel, E. Czekalski, Fr. Ossendowski, udzielał autografów nabywającym ich książki. Publiczność okazała największy sentyment dla Makuszyńskiego. W księgarni Gebethnera i Wolfa przy jego stołku był stale tłok. Wesolo gwarzył autor ze swymi klientami, wypisując strzeliste dedykacje.

Wacław Sieroszewski zgromadził koło siebie również licznych zwolenników w księgarni „Biblioteki Polskiej”. Zdarzyło się kilkadziesiąt scen, świadczących o sympatii dla tego weterana polskiej beletrystyki i walk o niepodległość narodu.

Kontakt autorów z publicznością okazał się rzeczą pozytywną. Szkoła, że wielu pisarzy odmówiło udziału w tej ważnej inicjatywie. Jako fakt charakterystyczny należy podkreślić, że niektóre wydęte przez reklamę koteryjną, sławy doznały zawodu. Publiczność szukała przedewszystkiem książek treściwych i dobrze pisanych.

Tak się działo w Warszawie. Co w tym czasie działo się w Wilnie? Czy pisarze wileńscy również musieli dobrać się napracować, aby nadążyć za spokojem wszystkich, szukających ich autografów? Czy doznali zawodu? Czy największe zmartwienia miała najbardziej „wydęta przez reklamę sława”? I czy wogóle w Wilnie są takie „wydęte sławy”?

Miejmy nadzieję, iż wkrótce o tem się dowiemy.

Ale chyba wiadomości będą niewesołe. Bo życie kulturalne wogóle nie tylko w Wilnie, ale i w całej Polsce zamiera. O tem alarmujący referat wygłosił prof. Chwistek we Lwowie.

Chwila (Nr. 4569) podaje takie uwagi prelegenta: Społeczeństwo zapadło w niesamowity trans. Brak zainteresowania dla nauk i sztuki polskiej przybrała zatrważające rozmiały, grożąc załamaniem barbarzyństwa. Beznadziejnie ubawienie dla wszystkiego, co zagraniczne w połączeniu z uznaniem dla rodzimego chamskiego, grozi zepchnięciem Polski w oczach zagranicy do rzędu państw egzotycznych w rodzaju... Senegal. Każda inicjatywa na polu kultury zostaje zduszona sztywnym, każdy wysiłek twórczy zbywa się przedmiotem, lub conajwyżej po-falem poklepywaniem po ramieniu i obłudnym wyrażaniem współczucia, wskazującemu na beznadziejność zamierzeń. Ciemnota naszych czasów, czczącymi hałaśliwie każdy rekord sportowy, przypomina czasy saskie. „Gniecie nas ciężki but niewoli duchowej”. Marzną się sily na ścieranie się z wrogami urojonymi, na walkę z wiatrakami — nie dostrzega się głównego wroga: inercji i apatii w rzeczach kultury. Pokrywką dla apatii jest szereg przesądów, które należy rozwiać. Więc przesąd pierwszy: upadek kultury w Europie zachodniej. Dość wskazać na nazwiska Joyce’a i A. Gide’a, oraz na świetny rozwój metafizyki niemieckiej, by zrozumieć, że społeczeństwa Zachodu znajdują mimo absorbujących przemian i przeobrażeń form życia — czas na twórczość w dziedzinie sztuki i abstrakcji. Przesąd drugi: niewiara we własne sily. Polska ma do dzieł silną i zdrową, której wytyczyć trzeba kierunek. Polska ma wybitne sily naukowe, by wymienić chociażby w dziedzinie matematyki: twórców szkoły warszawskiej Siempińskiego i Janiszewskiego i twórcę szkoły lwowskiej Banacha. Polska posiada wybitnych artystów, którzy jednak zmagać się muszą z zwartym frontem antykultuuralnym i tak są osamotnieni, że musieliby posiadać nieśledwie bohaterstwa, by walczyć i nie ulec. Nie idzie o pomoc materialną państwa i społeczeństwa — ta nabyta często wiedza o społeczeństwie, — idzie — o zrozumienie, do stworzenia atmosfery korzystnej dla prądów, zrywających z ustalonym kanonem.

Ale nie każde „zrywanie z ustalonym kanonem” godne jest pochwały. Smutne doświadczenie pod tym względem ma pani wizytatorka J. Michałowska, autorka pomysłowej ankiety na temat „Dziejów grzechu”. Katolicka Agencja Prasowa podaje odpis urzędowego listu p. Wizytatorki Ministerjalnej: Dla zadokumentowania ścisłości naszej informacji, przysyłamy list wizytatorki ministerjalnej, załączony do ankiety: Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Wizytator Ministerjalny.

Warszawa, dnia 3 grudnia 1931 r. Szanowna Pani,

Proszę o przeprowadzenie wśród młodzieży dołączonej ankiety i odesłanie odpowiedzi, wraz z tekstem do dnia 9 grudnia 1931 r. pod adresem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Wydział Programowy. Ministerjalny Wizytator Szkół (—) Jadwiga Michałowska Lector.

Szczegóły procesu sądowego

O UNIEWAŻNIENIE MAŁŻEŃSTWA KSIĘCIA MIKOŁAJA

Jak wiadomo, dnia 7 grudnia r.b. nującego. Przewodniczący III sekcji III sekcja sądu powiatowego w Bukareszcie, unieważnił związek małżeński rumuńskiego księcia Mikołaja z panią Dumitrescu, jaki tenże zawarł w gminie Tohani.

Podanie o unieważnienie związku małżeńskiego, zredagowane zostało przez prokuratora naczelnego Codina Stefanescu na podstawie 12 artykułu statutu rodziny królewskiej, a to w tym sensie, aby sąd nie tylko unieważnił związek, ale aby zarazem orzekł, że do związku tego wogóle nie doszło. Urzędowe to podanie wniesione zostało na ręce pierwszego prezesa sądu Stercea, dnia 4 grudnia po południu. Przewodniczący przydzielił sprawę III sekcji, do której kompetencji należy, według statutu rodziny królewskiej wszelkie sprawy, dotyczące domu pa-

Nowocześni gladiatorzy—milionerami

Gladiatorzy XX wieku nie są już podobni do tej plejady greckich gladiatorów, którzy w ciągu 120 dni w amfiteatrze trojańskim walczyli o zaszczytny tytuł mistrza, z którym była tylko związana honorowa nagroda — uśmiech tłumu.

Walki „na śmierć i życie” przez 2000 lat z żelaznymi hełmami, siatkami i pancernami były nie mniej emocjonujące i także potrafiły zgromadzić 20,000 widzów.

Nowocześni gladiatorzy mają daleko łatwiejsze zadanie i zawód ich jest mniej niebezpieczny, ale zato bardziej opłacalny.

Zaledwie przed trzema tygodniami miliony ludzi w napięciu słuchało nadawanej przez radio audycji o przebiegu sensacyjnego meczu bokserkiego o tytuł „Heavyweight Champion of the World”.

Maks Schmeling stał przez godzinę na wielkim ringu bokserkim w Cleveland i twardej rękawicami zwyciężył Striblinga, wymierając mu zabójcze ciosy w szybkim tempie.

Zwycięzca i zwyciężony zeszli w pełni chwały a Young Bill Stribling uzupełnił swój rachunek w banku 30,000 dolarów, a Maks Schmeling 100,000 dolarów przekazał do swoich banków.

Schmeling może zdaje się zupełnie być spokojny o swoją przyszłość.

Ale rzucmy okiem na jego przeszłość: jako 21-letni młodzieniec przybywa Schmeling do Berlina, który go oszałamia swoją potęgą.

Mając za sobą małe zwycięstwa na prowincji, nie jest nikomu bliżej znany i dopiero zmierzony wygład wzbudza w managera Buelowie pewne serdeczniejsze uczucia, który znajduje dla niego przeciwnika Augusta Vonghera.

Schmeling otrzymuje za ten mecz 60 marek i nokaut...

Buelow jest jednak dobrym znawcą „ciężkiej” ludzkiego i wysuwa swego pupila na mistrzostwo Niemiec w półciężkiej wadze. Gaża 1500 marek.

Za nokaut z Vant Hoffem 2000 marek. Walory Schmelinga idą w górę, znany już jest jako niebezpieczny bokser, nabiera na wadze 20 kilo i w Londynie posyła na deskę Jacka Stanley'a. Za mniej niż 25 tys. już nie występuje.

A teraz występuje w Ameryce: przeciwko John Monte — 1000 dolarów, przeciwko Johnny Risco — 17,000 dolarów za nokaut z Paolino — 35,000 dolarów.

Za mistrzostwo świata w 1930 r., które przypadkowo przegrzyna Jack Scharkey, otrzymuje „Maks” 150,000 dolarów.

Jak obliczają fachowcy Schmeling zebrał ze wszystkich dotychczasowych meczów 8 milionów złotych, z których oczywiście są suro opłacani partnerzy dla sparingu i inanaer, pobierający 35 proc. dochodów.

Droga do mistrzostwa świata także się opłaca.

Wiedział o tym doskonale William Stribling, który syna swego odradu do tej profesji technicznych w... 8 roku życia.

Mówi się obecnie o tem, że następnym przeciwnikiem „Maksa” będzie Włoch Primo Carnera.

Ten oczywiście zaczął jako gladiator, występując we włoskich cyrkach z pancernem i hełmem.

Spodobały się jego mięśnie Paul Journeowi i zabrał 20-letniego atletę do swojej „stajni”. Ciekawa postać jest również Jack Scharkey, o prawdziwym nazwisku Kukowski, rodem z Łotwy.

Jest on idealnym ojcem i mężem a z boksu zbudował sobie piękny majątek ziemski, gdzie przebywa jego żona i dziecko.

Każdy z tych bokserów może spokojnie spać, gdyż nawet najbardziej z nich posiada około 100,000 dolarów i oczywiście nadzieje na podwyższenie kapitału.

Finanse Watykanu

Skarb najmniejszego w świecie państwa opiera się na dwóch głównych podstawach: jedną jest „Grosz św. Piotra” — dobrowolne datki, jakie od wojny włoskiej 1859 roku — pływają ze wszystkich krajów do kas watykańskich. Drugą podstawą jest odszkodowanie, jakie w myśl traktatu laterańskiego państwo włojskie papieżom. Z tego ostatniego rok zrodza wpływa rok rocznie 180 milionów lirów.

Niedawno na zapytanie amerykańskiego dziennikarza, jakie kraje najszczodrzej łożą na „grosz św. Piotra”, minister skarbu papieskiego Arnaldo Cipolla wskazał na północną Amerykę, Stany Zjednoczone i Kanadę. Anglosaskie protestancie inoastrowo i anglosaskie dominium, którego władca, do niedawna jeszcze składał, wstępując na tron antykatołicką przysięgę, są właśnie temi krajami, które swe przysiężanie już nie do religii, ale do Stoicy Apostolskiej najlepiej potwierdzają.

Z Francji nie wpływa nic. To samo z Meksyku, to samo z paru innych, do niedawna bardzo hojnych południowo-amerykańskich republik. Zbierane w tych krajach fundusze idą w całości na szkoły katolickie, akcję religijną i społeczną, utrzymanie piżbawionego wszelkich dochodów stałych duchowieństwa. Znaczne daniny dawała do niedawna Hiszpania. Dziś to źródło zapewne osłabnie.

Bardzo ofiarnym krajem są Chiny. Nie tak dawno jeszcze tamtejsi katolicy ofiarowali delegatowi papieskiemu w Pekinie jeden z dawnych pałaców cesarskich. Wreszcie części, niżby można przypuszczać, trafiają się niespodziewane zapisy lub dary nieznanych nieraz ofiarodawców.

Ważnym źródłem dochodów jest także sprzedaż kopii dzieł sztuki, które w przeszłości należały do papieża. W tym celu papież sprzedaje kopie dzieł sztuki, które w przeszłości należały do papieża. W tym celu papież sprzedaje kopie dzieł sztuki, które w przeszłości należały do papieża.

CZYŚ SPŁENIŁ SWÓJ OBOWIĄZEK WOBEC WSPÓŁOBYWATELI DOKTNIĘTYCH KŁĘSKĄ POWODZI?

Konto P.K.O. 82,106.

Tydzień miodu naturalnego

organizuje **TOWARZYSTWO PSZCZELARSKIE** W dniach od 17-go do 23 b.m. Miod gwarantowany z własnych pasiek. Sprzedaż na wagę po cenach niskich przy ul. Zawalnej 9.

Wynalazki już i jeszcze —nie nagrodzone

Niedawno wiele hałasu narobił proces doktora naczelnego w szpitalu dziecięcym w Lubecie, 71 niemowląt zmarło po zastosowaniu stymnej szczyplonki Calmetta przeciw tuberkulozom, t. j. gruźlicy kości.

Bachorom zamiast zbawczego lekarstwa wstrzykiwano złośliwą emulsję ludzką. Uczenni niemieccy ogłosili lojalnie, iż przykry wypadek spowodowany został wyłącznie przez nieporządki i lenistwo lekarzy szpitalnych — szczyplonka Calmetta jest bezsprzecznie doskonała i zastępuje na szerokie zastosowanie.

Na czemże polega ów preparat? Jest to bakcył tuberkulów, stworzony przez różne laboratoryjne zabiegi na bakcył zupełnie nieszkodliwy — nie tylko dla ludzi, ale i dla wszystkich zwierząt, chorujących na gruźlicę kości. Wprowadzenie bakcyłu

Zbrodniczy zamach na pociąg pośpieszny

WYKOLEJENIE POCIĄGU POD KOLUSZKAMI. — WAGON SYPIALNY PRZEWRÓCONY

WARSZAWA, (Pat). W poniedziałek 14 b. m. o godzinie 21 min. 59 na idący z Warszawy do Wiednia pociąg pośpieszny Nr. 205 dokonano zbrodniczego zamachu. Mianowicie na 214 kilometrów, między stacjami Rogów-Koluszki, wskutek zbrodniczego rozkroczenia szyn wysoczył parowóz, pociągając za sobą brankard, wagon pocztowy i sypialny, oraz kilka osobowych. Dwa wagony osobowe przesunęły się kilkadziesiąt metrów, pochyliły się i zatrzymały. Wagon sypialny przewrócił się. Na szczęście oberżość się bez ofiar w ludziach, jednakże wszyscy niemal pasażerowie zostali lekko potłuczeni spadającymi bagażami. Na miejscu wypadku wyjechały władze, które natrafiły na ślady rozkroczenia szyn, co świadczy o przygotowaniu zamachu zbrodniczego

KTO ZOSTAŁ RANNY PODCZAS KATASTROFY

WARSZAWA, PAT. — W uzupełnieniu wiadomości o wykolejeniu się w dniu 14 b. m. wieczorem między stacjami Rogów i Koluszki na km. 214 pociągu pośpiesznego Nr 205, wskutek wykroczenia szyn przez niewykrytych sprawców, podajemy następujące szczegóły:

Wykolejeniu uległ parowóz, brankard, wagon pocztowy i trzy wagony pasażerskie. Lekko ranni są pasażerowie: Binder Teodor, Chwist Bogusław, z Częstochowy i kupiec Kupersmitz Jolna, pozatem Łazowski Wiktor, kontroler wydziału dochodów dyrekcji warszawskiej. Z obsługi pociągu odnieśli rany: kierownik pociągu Świątkiewicz Józef, konduktor Gawłowski Kazimierz, Krasnodębski Stanisław i Faryna, dajlej Będkowski Henryk, maszynista Grzebmo Jan, pomocnik maszynisty Czerwiński Jan, palacz Górecki Aleksander.

Z obsługi wagonu pocztowego lekko ranni: Potocki Jan, Józwick Zygmunt, Kowalski Ludwik, Patrycja Teofil, Witczak Czesław. Wskutek wypadku lewy tor będzie trwał dłuższy czas. W dn. 15 grudnia o godzinie 4 rano podnieziono parowóz. Ruch narazie będzie się odbywał po jednym torze.

FIASCO KOMUNISTYCZNYCH DEMONSTRACJI w Polsce

WARSZAWA, PAT. — Zapowiedziane na dzień 15 b. m. demonstracje komunistyczne w związku z tzw. dniem głodu nie odbyły się. Na terenie stolicy nie było żadnych zakłóceń spokoju, związanych z powyższym obchodem. Usiłowania komunistów, mające na celu zagłuszenie bezrobotnych w lokalach Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy i opuszczających fabryki robotników spęły na niczem.

LUBLIN, PAT. — Dzień 15 b. m. mimo zapowiedzianego przez komunistów Łw. dnia głodu, na terenie województwa lubelskiego minął w zupełnym spokoju. Nigdzie nie było prób manifestacji, lub jakiegokolwiek agitacji rewolucyjnej.

KRAKÓW, PAT. — Zapowiadany głośno w prasie komunistycznej, zwłaszcza zagranicznej, dzień międzynarodowej rewolucji na 15 grudnia na terenie województwa krakowskiego minął zupełnie spokojnie. Jedynie w Krakowie przy placu Jabłonowskich usiłowała grupa komunistów urządzić masówkę. Organa policji państwowej wcześniej wkroczyły i uderemnie usiłowania komunistyczne, przyczem zatrzymano 8 organizatorów. Po wylegitymowaniu zatrzymanych okazało się, że 5 z nich jest studentami Akademii Sztuk Pięknych.

Sytuacja Polaków na Łotwie

RYGA, PAT. — Donoszą z Dyneburga, iż w dniu wczorajszym w Dyneburgu i Grzywie odbyły się wiece sprawodawcze dla ludności polskiej. Na wiecech przemawiali posłowie sejmowi z frakcji polskiej, którzy przedstawili zebrany stan ekonomiczny kraju oraz sprawę szkolnictwa polskiego na Łotwie. W sprawie zamkniętych szkół w najbliższych dniach ma się odbyć konferencja w ministerstwie oświaty. Sejmowa frakcja polska złoży w tej sprawie długie memorandum.

Monopol cukrowy na Łotwie

RYGA, PAT. — Rząd łotewski powziął ostatnio szereg decyzji, zmierzających do zrównoważenia budżetu państwowego. Gabinet ministrów postanowił wprowadzić monopol cukrowy. Cukier przywieziony do Łotwy przed wejściem powyższego zarządzenia w życie zostanie obłożony akcyzą w wysokości 20 centów od kg. Dalej, postanowiono podnieść ceny biletów kolejowych o 20 proc. Uchwalono projekt ustawy, mo-

Wybór burmistrza Słonima

SŁONIM, 15,12 (tel. własny). — Dzisiaj wieczorem od godziny 20 do godziny 23 min. 15 odbyłoby się posiedzenie organizacyjne Rady Miejskiej przy bardzo silnym zainteresowaniu publiczności. Na burmistrza miasta został wybrany inż. Kazimierz Michalski. Wybór wice-burmistrza nie doszedł do skutku. Na ławników powołano: Morduchę Kapłana i Izaaka Świątyckiego. Obsadzenie stanowiska wice-burmistrza nastąpi w dniach najbliższych. Szczegółowe sprawozdanie zamieścimy w jednym z najbliższych numerów.

UCIEKŁ Z KATOWNI MIŃSKIEJ STU POLAKÓW JĘCZY W LOCHACH GPU. SKAZANI NA ŚMIERĆ BEZ SĄDU.

WILNO. Na odcinku Radoszkowice uciekli do Polski działacze białoruski, b. nauczyciel główny J. Rancewicz. Bolszewicy aresztowali go podczas głośnego pogromu inteligencji białoruskiej wraz z prof. Ilnatowskim, poetą Kupałą i pisarzem Olechnowiczem.

W wzięciu mińskim przesiedlił Rancewicz bez sądu przeszedł dwa lata i tylko dzięki przypadkowi zdołał uciec z lochów G. P. U.

Z zeznań złożonych przez zbiegłą wynika, że w więzieniu w Mińsku znajduje się obecnie 750 więźniów politycznych, którzy daremnie oczekują procesów. Wśród tych ofiar bolszewickich oprawców jest stu Polaków, w tem czterech księży, dwudziestu pięciu ziemian i ośmiu nauczycieli. Wszyscy oni skazani są na powolne konanie, bowiem warunki w jakich więźniowie się znajdują, przechodzą wszelkie ludzkie pojęcie.

pliwie otrzyma ją wcześniej, czy później, podobnie, jak dwaj niemieccy chemicy: Bosch i Bergius, którzy po 25-letnich wytyczonych wysiłkach otrzymali ją nareszcie w r. b. do spółki w dziale chemii.

Jest to niejako inoacja, gdyż dotychczas — przez 3 dekady — Akademia udzieliła 28 nagród z chemii za prace ściśle naukowo-laboratoryjne. Tegoroczny zaś laureat — to chemik-przemysłowiec.

Czy wybór był spowodowany brakiem gabinetowych erudytołów? — Wcał nie. Wielkie zasługi naukowe mają również nieraz pracownicy techniczni, a takimi są właśnie Bosch i Bergius. Ich chemia — to chemia najnowsza — ściśle praktyczna. Tego rodzaju nauka rozwija się przedewszystkiem w Niemczech, niestety, różnorodnie gatunki gazu trujących są w tem uwzględnione, ale Bosch i Bergius zrobili wynalazki nieszkodliwe, odwrotnie — bardzo pożyteczne.

Mianowicie badali oni wysokie ciśnienia, co dotychczas było uwiecznione przez ich poprzedników — niewielkie mi rezultatami. Bergius już na początek swojego stulecia w instytucie w Karlsruhe, pod kierunkiem również laureata Nobla z przed 11-stu lat, dra Habera pracował nad owemi ciśnieniami. Bosch zaś pomagał temuż Haberowi w doświadczeniach, które doprowadziły do wykrycia sposobu produkcji amoniaku przez poddawanie azotu pod wysokie ciśnienie.

Ogromne zasługi ma Bergius. Słyszeliśmy już nieraz smutne prognozyki i westchnienia: „co to będzie, gdy na świecie zabraknie nafty...!” Otóż niema się czego martwić. Bergius w znalazł sposób przetwarzania węgla na płynną i palną ciecz, wcale niegorszą od naturalnej nafty, a otrzymywaną również pod wpływem wysokich ciśnień. Gdy wyczerpane zostaną zapasy nafty w ziemnych źródłach — wynalazek Bergiusa znajdzie w przemyśle pełne zastosowanie.

Wprowadzić stwierdzono obecnie, iż nafty starczy na długie lata na świecie, ale dzięki Bergiusowi kraje, mające kopalnie węgla, mogą się obejść bez importowania nafty.

Bosch przez swe doświadczenia również wykazał, iż naftę łatwo stosunkowo zastąpić. Oprócz tego najważniejszego wynalazku — amoniaku, Bosch oddzielał także węgiel od towarzyszących mu gazów.

Fachowcy wszystkich krajów zgadzają się, że Bergius i Bosch otrzymali całkiem słuszną nagrodę Nobla. Zastąpili ją nią. Ogółem, od chwili ustanowienia fundacji Nobla, Niemcy zdobyli 15 premii, teraz jest to 16-ste z kolei odznaczenie. My możemy się po szczycić tylko 3-ma laureatami, w dziedzinie wiedzy ściślej Curie — Skłodowska jest jedyną naszą przedstawicielką, jest też jedyną kobietą, co w tym dziale zdobyła nagrodę Nobla. **OI.**

Pocztowa Kasa Oszczędności P.K.O.

Centrala — Warszawa, Jasna 9.
Oddziały: Poznań, Katowice, Kraków, Wilno, Łódź, Lwów.

PRZYJMUJE:

WKLADY OSZCZEDNOŚCIOWE wyczuwają od 1 zł. począwszy, płatne na każde żądanie bez ograniczenia wysokości sumy.

WKLADY OSZCZEDNOŚCIOWE PREMJOWE po 8 zł. miesięcznie z możliwością wygraną kwoty zł. 1000 w losowaniach, odbywających się co kwartał.

Wkłady oszczędnościowe w złotych w złocie.

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE bez badania lekarskiego, przy składkach począwszy od 3 zł. miesięcznie z wypłatą ubezpieczonego kapitału w razie dożycia lub po śmierci

POSAGOWE w razie śmierci ubezpieczonego spowodowanej wypadkiem PKO wypłaca podwójną sumę ubezpieczenia.

P.K.O.

ZAPEWNIĄ

- pełne bezpieczeństwo wkładów
- możność natychmiastowego wycofania złożonych pieniędzy
- solidne oprocentowanie
- tajemnicę wkładów oszczędnościowych.

GWARANTUJE kwotę zł. około 500 milionów w gotówce i w lokatach opartych na zlocie 29-ma olbrzymimi nieruchomościami.

KAPITAŁY ZŁOŻONE W PKO

- zasilają wszystkie dziedziny życia gospodarczego.
- przynajmniej się do zmniejszenia bezrobocia.
- prowadzą do wzrostu ogólnego dobrobytu

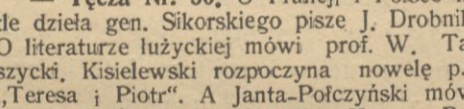
WKLADY OSZCZEDNOŚCIOWE są wolne od wszelkich danin i podatków można je składać i podejmować w każdym urzędzie pocztowym na terenie Rzeczypospolitej bez względu na miejsce wydania książeczki oszczędnościowej.

Wszelka korespondencja z P. K. O. dotycząca obrotu oszczędnościowego jest bezpłatna, 750 tysięcy czynnych książeczek oszczędnościowych P.K.O. to najlepszy dowód zaufania społeczeństwa do największej instytucji oszczędnościowej w Polsce.

JUBILEUSZ TEATRU ROSYJSKIEGO W RYDZIE

Goszczący rok rocznie w Wilnie rosyjski teatr dramatyczny z Rygi, obchodzi w sobotę najbliższą 19 b. m. dziesięciolecie jubileusz swej pracy artystycznej. — Znaczący należy, że teatr rosyjski wielce opiekuje się teatrem polskim w Rydze, kierownikiem zaś teatru polskiego jest p. W. Czengery, — członek zespołu teatru rosyjskiego.

Na uroczystości jubileuszowe teatru rosyjskiego wyjeżdża do Rygi dyr. teatrów wileńskich p. Mieczysław Szpakiewicz.

— Tęcza Nr. 50. O Francji i Polsce na te dzieła gen. Sikorskiego pisze J. Drobniak. O literaturze łotewskiej mówi prof. W. Tarski. Kisielewski rozpoczyna nowelę „Teresa i Piotr”. A Janta-Poczyński mówi o tańcach indyjskich. Kronika. Humor. Powieści.

Świat — Nr. 50. W dalszym ciągu na temat projektu prawa małżeńskiego wypowiedzią sprzeczne uwagi. Z. Wasilewski i A. Strug. Moryski wciąż podróżuje, Marconi wynalazł radiotelefon. Jan Sokolski imponuje znajomością uroczych girlserek, — słowem, wszystkiego po trochu.

Światowid — Nr. 50. M. n. Marinkowicz w Polsce, „Madonna” z Oberammergan — słuchają w Anglii, studentki kalifornijskie ćwiczą się w strzelaniu, Japończycy w Mandżurji — też, w Berlinie — święto cebuli, w Krakowie obchód ku czci K. Tetmajera, dla pań (a i dla panów również?) „suknia w wielkim stylu”, mająca z przodu trochę, z tyłu nie i trzymająca się na ciele pięknych pań chyba zapomocą czarów, lub sugestji... Aha! Jeszcze jedno: pan Feliks Dangel miał szczęśliwy strzał: zabił rysia i podbił serce Maryni... Od pewnego czasu umieszca p. Dangel lektki, ładnie pisane i wspaniale ilustrowane feljtony o dziłkach zwierzętach.

Pogratulować: pomysł wprowadzenia do czasopisma feljtonów myślowych doskonały, treść — ciekawa, — ilustracje wprost zachwycające!... Czekamy na dalszy ciąg!

Fidac — Nr. 12. A. Platt Andrew drukuje swoje wrażenia z pobytu w Sowietach, podkreślając w nich kompletny zanik kultury w Rosji, oraz wybijają militarnym. Szerę artykułów informuje o życiu i stosunkach na całym świecie. Do rzeczy ciekawszych należy ogłoszenie nut i słów nowego hymnu amerykańskiego, zatwierdzonego przez prez. Hoovera w dniu 4 marca b.r.

Radjo wileńskie

ŚRODA, DNIA 16 GRUDNIA

11,58 Sygnał czasu.
13,40 Audycje rolnicze z Warszawy.
14,40 Muzyka z płyt.
15,25 „Mała skrzyneczka” — listy dzieci omowi Ciocia Hala.
15,45 Koncert dla młodzieży (płyty).
16,20 „Rządy polskie w Prusiech Wschodnich za Zygmunta Augusta” — odczyt z Krakowa wygłosi prof. A. Vetulani.
16,40 Codzienny odcinek powieści „Powieści polska w niebezpieczeństwie” — pogadanka.
16,55 Lekcja angielskiego z Warszawy.
17,10 „Ostatnia królowa Oceanii” — odczyt z Warszawy wygłosi prof. A. Janowski.
17,35 „Tetmajer w słowie i pieśni” — Wykonawcy: Zofia Wyleżyńska i Zb. Śmiałowski. Przy fortepianie — Walentyna Czachowska.
18,20 Ryszard Strauss — „Don Juan” — poemat symfoniczny „Kawaler srebrnej róży”.
19,00 Ostatnie wiadomości o Polsce z prasy litewskiej — omowi Marjan Beutermann.
19,15 Płyta gramofonowa.
19,20 „Nasze miasto z lotu ptaka” — feljton Witolda Hulewicza.
19,45 Prasowy dziennik radiowy z Warszawy.
20,00 Lekkie piosenki z Warszawy.
20,30 Koncert Stow. Miłośników Dawnej Muzyki z Warszawy.
22,45 Muzyka (płyty).
23,00 Muzyka taneczna z Warszawy.
22,45 Muzyka (płyty).

Dzierżawy majątku

100 — 200 hektarów poszukuje ziemi — nin rolnik. Oferty w Administracji dla R. nika”.

JUBILEUSZ K. PRZERWY-TETMAJERA

Dziś, z okazji jubileuszu 45-lecia pracy poetyckiej Kazimierza Przerwy-Tetmajera, radiostacja wileńska nadawać będzie o godz. 5 m. 35 po poł. nadzwyczaj ciekawą i wartościową audycję: „Tetmajer w słowie i pieśni”. — Audycja zawierać będzie najpiękniejsze utwory poetyckie jublata, oraz szereg pieśni Karłowicza, Keniga, Opieńskiego, Wiertheima i Friemana — do słów Tetmajera.

Wykonawcami tej ze wszechmiar interesującej audycji, będą wybitni artyści wileńscy: p. Zofia Wyleżyńska (śpiew) i p. Zbigniew Śmiałowski (recytacje) Audycja trwać będzie 45 minut.

Mata

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA W KRAKOWIE

otwiera jutro we czwartek 17 b. m. sklep

w WILNIE, Wielka 10.

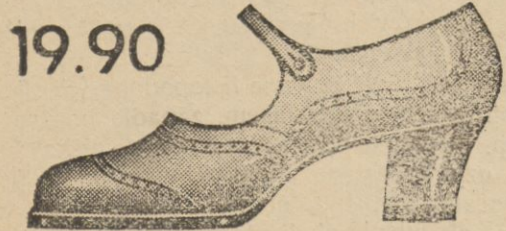
Polecamy nasze modne, trwałe, eleganckie i wygodne obuwie po **JEDNOLITYCH CENACH.**

Oprócz wymienionych artykułów posiadamy stale na składzie **WIELKI WYBÓR OBUWIA MĘSKIEGO, DAMSKIEGO, DZIECIĘCEGO I GUMOWEGO.**

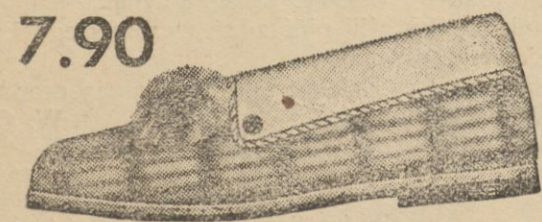
Polecamy również po niskich cenach pończochy, getry i kremy.

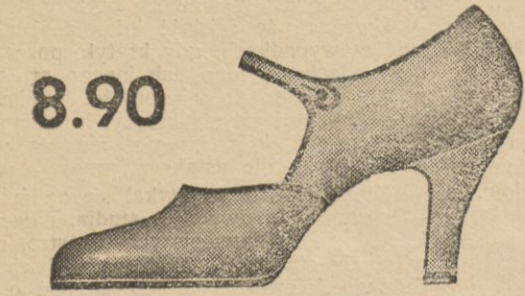
14.90
Nr. 27-29 Fason 3262-80
Brązowe sznurowane buki dla chłopców z mocnego dullboku, na szczególnie mocnej podszewie. 30-32 16.90

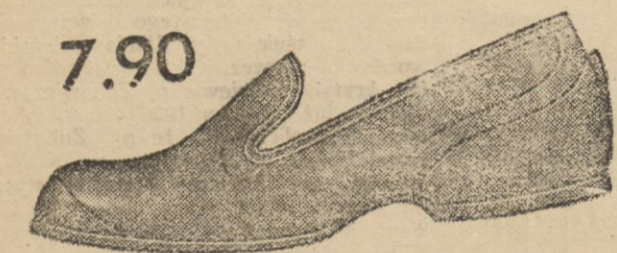
19.90
Fason 2945-11
Na zakupy i do codziennego użytku - te wygodne i trwałe pantofelki na posadzku, z czarnego lub brązowego boku.

7.90
Fason 7045
Ciepłe pantofelki odpowiednie do noszenia w domu, przy kuchni i poza domem.

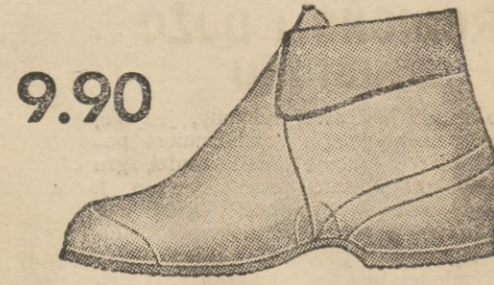
8.90
Fason 9375-03
Elegancki prunelowy pantofelek na wysokim obcasie.

7.90
Fason 9817-61
Kaloze na największą słotę i niepogodę. Nawet podczas wielkiego błota obuwie pozostaje suche i czyste.

KRAKÓW
KATOWICE
BIELSKO
KROKUTY
LUBLIN
RYBNIK
RADOM
TARNÓW
TARNOWSKIE GORY
STANISŁAWÓW
STRYJ
PRZEMYŚL
BRZEŚĆ n. B.
LESZNO
GDYNIA

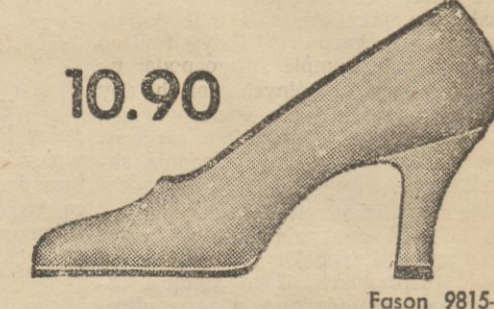
WARSZAWA
ŁÓDŹ
POZNAŃ
BYDGOSZCZ
BIAŁYSTOK
TORUŃ
GRUDZIĄDZ
WŁOCŁAWEK
INOWROCLAW
OSTROW
GNIEZNO
KALISZ
TCZEW
CHOJNICE

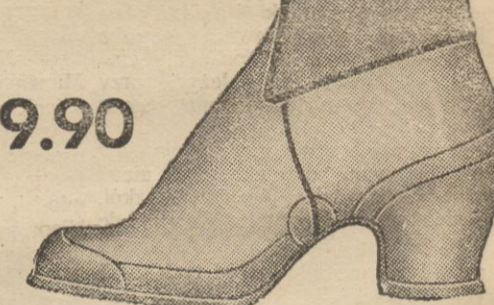
9.90
Fason 2862-01
Ciepłe calogumowe śniegowce dziecięce, obramowane aksamitem. Zamknięcie sprzączkowe.

19.90
Fason 9875-01
Elegancki czarny pantofelek lakowy na wysokim obcasie. Odpowiedni do tańca i na wizyty.

10.90
Fason 9815-03
Eleganckie i bardzo tanie czółenka z czarnego aksamitu. Wysoki zgrabny obcas.

9.90
Fason 1865-02
Calogumowe śniegowce w kolorze czarnym lub brązowym z aksamitnym kołnierzykiem.

24.90
Fason 3967-22
Na słotę i niepogodę te buki z czarnej boksowej skóry na mocnej gumowej podszewie. Zi-54-Po.

Z SĄDÓW NA FILMOWEJ TAŚMIE

A WSZYSTKO TA WÓDKA...

W dniu 10 grudnia r. ub. szosa prowadząca z Nowych do Starych Świącian, była miejscem strasznego wypadku.

Szosa tą przechodził znany w Świącianach awanturk Paweł Czurgiel ze swym kolegą Borejka. Obaj byli po śniadaniu suto zakrapowani.

Na spotkanie Czurgielowi i Borejce zdążyła inna grupka mężczyzn, składająca się z 4 osób. Widocznie szosa dla nich była zbyt wąska, gdyż tak jak w bajce o dwóch kozłach, nikt nie chciał ustąpić drogi. Ponieważ wszyscy byli pijani, zaczęli sobie wymyślać. Od słów przeszli do czynów. Kto wie jak długo trwałaby walka, gdyby nie to, że w pewnej chwili, prowadzący drugiej grupy Antoni Masiewicz nie upadłby ugodzony nożem w szyję.

Na miejsce wypadku wezwano policję i pogotowie ratunkowe. Pomoc lekarska była spóźniona, gdyż Masiewicz już nie żył.

Władzom śledczym udało się ustalić mordcę — był nim Paweł Czurgiel. Pociągnięty do odpowiedzialności karnej z art. 453 KK, Czurgiel stanął w dniu 13 września r. b. przed obliczem Sądu Okręgowego w Wilnie.

Na rozprawie ustalono, że Czurgiel dopuścił się zabójstwa w stanie śmiechu wzruszenia psychicznego, wobec czego zmniejszono kwalifikację i oskarżonego skazano na zamknięcie w więzieniu zamieniającym dom poprawy na przedział lat 4.

Od tego wyroku złożono apelację, na skutek której sprawę rozpoznano w dniu wczorajszym.

Na rozprawie obrońca skazanego żądał zniesienia kwalifikacji prawnej, gdyż czyn skazanego został wywołany zachowaniem się denata (świadkowie wezwani na rozprawę stwierdzili, że Masiewicz pierwszy spoliczkował oskarżonego).

Po krótkiej naradzie Sąd zgodził się z obrońcą i po zastosowaniu drugiej części art. 470 KK, skazał Czurgiel na 2 lata więzienia.

„3 STRZAŁY”

Scotland Yard — angielska centrala wywiadowcza, znów stała się tematem kryminalnego filmu „Fox'a”. Od początku do końca widać biedzi się nad rozwiązaniem zagadki — kto jest mordercą? Razem z agentem policyjnym wędruje naokoło świata, aby u brzegów Ameryki na statku transoceanicznym sceny zbrodniarza.

Dreszczyk kryminalnej sensacji przenika się, gdy przesuwają się na ekranie podejrzane typy amerykańskiej wycieczki naokoło świata. Drobne poszlaki sprowadzają agenta, a z nim i widzów na trop mordercy w osobie handlarza drzewa.

Film jest dobrze opracowany ze stanowiska sensacji kryminalnej. Niemal do ostatniej chwili utrzymana jest w napięciu ciekawość. Przypominają się czytane dawno przygody Sieroka Holmesa, Nika Kantera lub innego Nata Pinkertona. Akcja erotyczna zupełnie niepotrzebnie została doczepiona i pażyca założenie filmu kryminalnego. Tad. C.

FABRYKA I SKŁAD MEGLI W. Wilenkin i S-ka
Spółka z ogr. odp.
Wilno, Tatarska 20, dom własny,
Istnieje od 1843.
Jadalnie, sypialnie, salony, gabinety, łóżka kiłowane i angielskie, kredensy, stoły, szafy, biurka, krzesła, dębowe i t. p. Dogodne warunki i na raty.

WĘGIEL I DRZEWO „Centroopal”
poleca firma
„Centroopal”
ZAMKOWA 18, tel. 17-90

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Powiatowego w Wilnie, rewiru II-go z siedzibą w Wilnie, przy ulicy Lubelskiej 1, zgodnie z art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 22 grudnia 1931 roku o godzinie 10 rano w m. Wilnie, przy ul. M. Pohulance Nr 18 m. 1, odbędzie się sprzedaż z licytacji należącego do Izaaka Rafesa majątku ruchomego, składowego i nieruchomości, oszacowanego na sumę złotych 570.

Komornik sądowy H. Lisowski.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie IX rewiru Konstancy Karmelitów, zamieszkały w Wilnie, przy ulicy Gimnazjalnej 6 m. 14, na zasadzie art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 21 grudnia 1931 roku, o godzinie 10 rano, w Wilnie, przy ulicy Zygmuntońskiej Nr 26-7, odbędzie się sprzedaż z licytacji, należącego do Franciszka Drożdża majątku ruchomego, składającego się z domu, stajni, stodoły wybudowanych na ziemi m. Wilna na przedmieściu, oszacowanych na sumę 850 złotych na zaspokojenie pretensyj Eljasza Stoka i Macieja Iłkiewicza w sumie 5020 zł, z procentami i kosztami.

Opis rzeczy i szacunek takowych przeznaczony być mogą w dniu licytacji zgodnie z art. 1046 U.P.C.

Komornik sądowy K. Karmelitów.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie IX rewiru Konstancy Karmelitów, zamieszkały w Wilnie, przy ulicy Gimnazjalnej 6 m. 14, na zasadzie art. 1030 U.P.C. podaje do wiadomości publicznej, że w dniu 21 grudnia 1931 roku, o godzinie 10 rano, w Wilnie, przy ulicy Zygmuntońskiej Nr 26-7, odbędzie się sprzedaż z licytacji, należącego do Józefa Krauze majątku ruchomego, składającego się ze stółu jadalnego, 6 krzeseł, dającego się za stółu jadalnego, 6 krzeseł, otomany i samowaru, oszacowanych na sumę 950 złotych na zaspokojenie pretensyj Hirszy Segala w sumie złotych 925 z procentami i kosztami. Opis rzeczy i szacunek takowych przeznaczony być mogą w dniu licytacji zgodnie z art. 1046 U.P.C.

Komornik sądowy K. Karmelitów.

KINO MIEJSKIE
SALA MIEJSKA
Ostr. bramowa 5

Od poniedziałku 14 grudnia r. b. Godz. 4, 6, 8, 10 — 10 w.

„BIAŁA NIEWOLNICA”

w rolach głównych Liane Haid i Włodzimierz Gajdarow.
Koncert. orkiestra pod batutą p. M. Sainickiego. Ceny miejsc balkon 30 parter 60. Kasa czynna od g. 3.30 do 10 w. Premiera „CHATA ZA WSIA” już dnia 21 b. m.

Sensacja dnia! Polski ażeńkowy epos wojenny! Reż. Jana Przybylskiego

Dźwiękowy KINO-TEATR „HELIO S” ul. WILEŃSKA 28-

KRWAWY WSCHÓD

Dzieje wielkiej miłości i poświęcenia. W rol. g. Mieczysław Cybulski, Ola Obarska, Ema Szabrańska i inni. Potężne sceny batalistyczne. W filmie tym usłyszymy najnowszy przebieg muzyczny „am kochać nie wolno”. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15, w niedziel. o g. 2-jej pp.

KINO HOLLYWOOD
Mickiewicz 22
tel. 15-28

Dziś! Przebieg śpiewno-dźwiękowy! Kabarety Paryskie! Tańce! Śpiewy!

NOCE PARYSKIE (Montparnasse)

W rol. g. ulubieniec kobiet bohater filmu „Droga do Raju” Henry Garat.
Nad program: Dodatek rysunkowy i tygodnik dźwiękowy „Paramount”. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.15, w dniu świąt. o g. 2-jej. Na pierwszy seans ceny niższe.

Dziś! Emonjonujący dramat Dźwiękowy

TRZY STRZAŁY (Tajemnicza śmierć)

W rol. g. Warner Oland i Margaret Churchill. Słynny detektyw Scotland Yardu wykrywa tajemniczą zbrodnię. Emocjonalne! Nad program: Atrakcje dźwiękowe. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.30, w świąt. o godzinie 2-jej. Na 1szy seans ceny niższe.

Dźwiękowe Kino „PAN”

Dziś niezwykła egz. tyczna premiera!

NOCE MAROKAŃSKIE (Krew na Pustyni)

W rolach głównych JACK HOLT, DOROTHY SEBASTIAN i RALPH GRAVES. Przepyszne sceny walki z Kabyłami. Tragiczna miłość przysięgi do jednej kobiety. Ucieczka z Piekietnej Wyspy. Niezwykła reżyserja. Wspaniała gra artystów. Początek o godz. 4-jej, w dniu świąt. o g. 2-jej. Ceny od 40 gr.

LA WYTWORNEJ

PUDER
LE NARCISSE BLEU DE MURY PARIS

KOSMETYKA
GABINET Racionalnej Kosmetyki leczniczej WILNO, Mickiewicza 31-4

Urode

Osoba potrzebna do stałego inkasa, gwarantująca obowiązkową korbę 300-400 zł, oferty konkursowe składajcie proszę do Adm. g. dosk. ministracji pod „Gonimki”, odwieża, uszwa jej skazy i braki, Masaż kosmetyczny twarzy. Masaż ciała, elektryczny, wyzuplający (pamięć). Natyryski (pamięć) według prof. Spuhla. Wypadanie włosów, łupież. Indywidualne doborzenie kosmetyków do każdej cery. Ostatnie zdobycie kosmetyki racjonalnej. Codziennie od g. 10-8 W. Z. P. 48.

Poszukuje posty do dziecka. Wiadomość w Redakcji „Słowa” od 11 do 1-jej.

2 mieszkania z 3 i 4 pokojami ze wszelkimi wygodami w nowoczesnym, wspaniałym budynku w centrum miasta. Wynajem w długim okresie. Adres w Adm. g. przez PKU Wilno. Adres w Adm. g. przez PKU Wilno. Adres w Adm. g. przez PKU Wilno. Adres w Adm. g. przez PKU Wilno.

WYSOKIEJ RASY JEST PUDER

5 Fleurs FORVIL Paris

skoro każda Pani natychmiast po zapoznaniu się z jego zaletami staje się entuzjastyczną zwolenniczką. Subtelny, trwały i wytworny zapach znamionują puder

5 Fleurs FORVIL Paris

Prosimy nie ulegać namowom sprzedawców, usiłujących pudry o ludozno podobnych opakowaniach i nazwach sprzedawać zamiast oryginalnego pudru.

5 Fleurs FORVIL Paris

Dla zdrowych i cierpiących!

Od 26 lat znane nacieranie usłusza szybko i pewnie wszelkie doległości natury reumatycznej, gośćcowej, nerwoból, ból głowy, zębów i t. p.

Do nabycia w aptekach. Skład wysyła. Ichtomentol: Laboratorium chemiczne APTEKARZA Mra. Szymona Edelmana we Lwowie, Teatyńska 16.

LEKARZE
DOKTOR MED. A. Cymbler Choroby weneryczne. skóne i narządu moczowego, Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9-2 i 5-8. Tel. 15-64.

Masaże ręczne, wibracyjne i plastyczne. Epilacje. Gabinet Kosmetyki Cedił J. Hryniewiczowej. suwa zmarszczki, piegi, wagi, łupież, brodawki, kurzajki, wypadanie włosów

Indyki tuste otrzyma 19 grudnia firmą ZWIEDORYŃSKI WILEŃSKA 28, tel. 12 24 Cena będzie bardzo przystępna. Zamówienia firma już przyjmuje.

Poszukuje pokoju ameblowanego w centrum z łazienką w nowoczesnym domu, książeczkę wojkową i możliwość z osobnym kartę mobilizacyjną w wojewie. Oferty w daną przez PKU Wilno. Adm. g. sub. „Prze no rocznik 1896 na imię Józefa Uozko u-nieważnia się.